

Učitel matematiky

Emil Kraemer

Za profesorem Milošem Jelínkem

Učitel matematiky, Vol. 2 (1994), No. 1, 45–46

Persistent URL: <http://dml.cz/dmlcz/152560>

Terms of use:

© Jednota českých matematiků a fyziků, 1994

Institute of Mathematics of the Czech Academy of Sciences provides access to digitized documents strictly for personal use. Each copy of any part of this document must contain these *Terms of use*.

This document has been digitized, optimized for electronic delivery and stamped with digital signature within the project *DML-CZ: The Czech Digital Mathematics Library* <http://dml.cz>

Za profesorem Milošem Jelínkem

E. Kraemer, Praha

Dne 11. dubna 1993 zemřel v Praze významný školský pracovník a výrazně aktivní člen Jednoty československých matematiků a fyziků (JČSMF), profesor Miloš Jelínek. Pocházel z Prahy, kde se narodil 2. října 1910. Po absolvování obecné školy studoval na malostranské reálce (nynějším gymnáziu Jana Nerudy v Praze 1, Hellichova ul.); na této škole také v roce 1928 maturoval. Potom se věnoval studiu matematiky a fyziky na přírodovědecké fakultě Univerzity Karlovy, kde v roce 1932 získal aprobaci pro matematiku a fyziku. Po ukončení vojenské služby vyučoval na gymnáziích v Jihlavě, v Telči, v Praze a v Kolíně, kde byl v letech 1949 až 1951 ředitelem gymnázia. Od roku 1951 pracoval v ministerstvu školství jako ústřední školní inspektor pro matematiku a fyziku a v letech 1963 - 1965 byl vědeckým pracovníkem Pedagogického ústavu J. A. Komenského ČSAV. Velmi významným mezníkem jeho života se stal rok 1965, kdy byl vyslán mezinárodní organizací UNESCO do Bejrútu v Libanonu s úkolem pečovat o vyučování matematice na školách arabských uprchlíků z Palestiny žijících v Jordánsku, Sýrii, v Libanonu a v části Palestiny. Po návratu do vlasti v roce 1972 odešel do důchodu, ale i potom se až do smrti plně věnoval odborné práci a bohaté činnosti v JČSMF.

V padesátých letech pomáhal Miloš Jelínek při zakládání Matematické olympiády i při rozvíjení její činnosti, při zkvalitňování časopisu Matematika ve škole a při tvorbě učebnic a metodických materiálů pro různé typy škol; sám byl hlavním autorem učebnice algebry pro osmý ročník základní devítileté školy (vyšla roku 1963). Jako pracovník ministerstva školství se postupně seznamoval se zahraniční literaturou z oborů psychologie a didaktika matematiky. Tyto znalosti a osobní kontakty potom uplatnil a zároveň si je rozšířil a prohloubil při své ex-

pertní činnosti v Bejrútu. V těchto dvou důležitých obdobích svého života se také seznámil s řadou významných didaktiků matematiky pracujících v různých státech. To vše využil jednak při tvorbě devíti brožur edice Nové směry ve školské matematice (vydávané v SPN), jednak k napsání mnoha článků publikovaných v časopisech Matematika ve škole a Pokroky matematiky, fyziky a astronomie. Některé z nich věnoval každoroční charakteristice obsahu časopisu The Mathematics Teacher. Jeho publikační činnost uzavřely tři články, které napsal v době své těžké nemoci; vyšly v letech 1992, 1993 v časopisu Matematika, fyzika, informatika. K jeho publikační činnosti patří i jeho přednášky na mnoha didaktických seminářích a konferencích, z nichž řadu organizovala JČSMF.

Od počátku svých vysokoškolských studií v roce 1929 byl Miloš Jelínek členem Jednoty a po druhé světové válce jejím činným pracovníkem. S profesorem Vyčichlem budoval v padesátých letech síť krajských poboček Jednoty, byl u zrodu Kabinetu pro modernizaci vyučování matematiky a fyziky (převzatého později do ČSAV), pracoval v jejích komisích a do roku 1962 byl jejím ústředním sekretářem. Plným právem byl proto v roce 1965 zvolen čestným členem JČSMF. Po návratu z Bejrútu byl jejím místopředsedou, v osmdesátých letech předsedou pražské pobočky, pracoval v terminologické a ediční komisi, podílel se na organizaci a průběhu mnoha konferencí o vyučování matematice a až do své smrti byl členem výboru matematické pedagogické sekce.

Miloš Jelínek však nebyl jen úspěšným pracovníkem v didaktice matematiky. Byl všestranně vzdělaným a ušlechtilým člověkem s širokými zájmy. Již v době svých vysokoškolských studií si prohluboval a rozšiřoval znalosti cizích jazyků, zajímal se o literaturu i o sport (byl horlivým Sokolem), především však o filozofii. Na přírodovědecké fakultě navštěvoval přednášky o filozofii přírodních věd konané profesorem Emanuelem Rádlem (křesťansky orientovaným filozofem), četl filozofické práce T. G. Masaryka i jiných, zejména křesťansky orientovaných filozofů. Tak se postupně formoval jak jeho osobní profil, tak jeho mravní zásady. Neproklamoval je, ale vždy podle nich žil. Také všem, kteří ho blíže poznali, se jevil jako vzácný člověk. Tak na něho vzpomínám já, jako jeho přítel a spolužák z reálky i z dob studia na Univerzitě Karlově.

Čest jeho památce.